

APROBAT

ROMANIA
PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Camera Deputaților
Grupul Parlamentar al Minorităților Naționale

În ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților
la data de 21.09.2026
Nr. 971

Nr.6b-22/127/21.09.2026

BIROULUI PERMANENT AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Doamnei Ioana BRAN-VOINEA

Secretar General al Camerei Deputaților

Cu ocazia *Zilei Naționale a Armeniei*, serbată anual în data de 21 septembrie, vă rugăm să aprobați susținerea unei scurte alocuțiuni de către domnul deputat Varujan Pambuccian în ziua de **luni, 21 septembrie 2026**, la începutul ședinței Plenului Camerei Deputaților.

Cu deosebită considerație,

Lider Grup

Varujan PAMBUCCIAN

Semnatar: Pambuccian Varujan
Data: 2026.09.21 09:33:14 +0300

PALATUL PARLAMENTULUI
Str. Izvor Nr. 2 - 4, Sector 5, București
Telefon: +40.21.414.1075, +40.21.414.1077; Fax: +40.21.315.0996
e-mail: minoritati@cdep.ro

În anul 1788, la Madras, în India, câțiva armeni publicau un proiect de constituție pentru o Armenie independentă. Trăiau la mii de kilometri de țara pentru care scriau. Și totuși, se preocupau de felul în care avea să fie guvernată, de reprezentarea cetățenilor și de limitele puterii. Își pregăteau, prin această carte, un viitor pe care nu aveau să-l trăiască.

În spatele acelui proiect se afla istoria unui popor cu rădăcini adânci în Antichitate. Numele Armeniei și al armenilor apare, pentru prima dată, în inscripția lui Darius de la Behistun, de la sfârșitul secolului al VI-lea înainte de Cristos. Peste două milenii și jumătate ne despart de acea mărturie. O asemenea continuitate a cerut fiecărei generații să găsească mijloacele de a transmite mai departe ceea ce primise.

Un moment hotărâtor a fost adoptarea creștinismului în anul 301, ca unică religie oficială. Prin lucrarea Sfântului Grigore Luminătorul și convertirea regelui Drtad al III-lea, Armenia devenea primul stat care adopta credința creștină. În secolele următoare, această credință avea să intre atât de adânc în viața poporului armean, încât apărarea ei avea să devină inseparabilă de lupta pentru păstrarea propriei identități.

În 451, la Avarayr, Vartan Mamikonian și cei care l-au urmat au luptat împotriva încercării puterii sasanide de a le impune renunțarea la creștinism. Vartan a căzut în luptă, iar bătălia a fost pierdută. Rezistența a continuat însă, iar în 484, în urma luptei conduse de Vahan Mamikonian și a negocierilor cu puterea persană, armenilor le era recunoscută religia. Apărarea credinței însemna și apărarea dreptului de a rămâne ei înșiși.

În numele credinței creștine, armenii din Imperiul Otoman au ales să fie victimele genocidului spunând „Decât să-mi pierd sufletul, mai bine îmi pierd trupul”. Străbunicul meu, Mesia Pambuccian s-a aflat printre ei, iar familia bunicului meu a reușit să scape din convoaiele morții și să se refugieze în România, primul stat care a primit, începând cu 1919, refugiații din spațiul otoman. Atunci s-a înființat și Uniunea Armenilor din România pe care am onoarea să o reprezint în Parlamentul țării. Sunt lucruri pe care niun armean nu le uită și pentru care fiecare generație poartă un respect profund României și poporului român.

Pentru armeni, creștinismul, cultura multimilenară așezată generație după generație în piatră și carte și libertatea au fost, de la întâlnirea cu sfinții apostoli Tadeu și Bartolomeu urmată de renașterea din anul 301 și până azi, reperele definitorii ale identității naționale. În fiecare loc în care Dumnezeu ne-a hărăzit să trăim.

În anul 1788, la Madras, libertatea căpăta o formulare politică nouă. Șahamir Șahamirian și cercul său imaginau instituțiile unei viitoare republici armene. Cartea lor purta un titlu surprinzător: „Capcana orgoliului”. Legile trebuiau să împiedice ambiția conducătorilor de a se așeza deasupra legii și a poporului. În acel proiect, dorința de independență era însoțită de preocuparea constantă pentru libertatea oamenilor care aveau să trăiască în statul independent.

La 21 septembrie 1991, armenii își exprimau prin referendum voința de a trăi într-un stat independent. România a fost, din nou, primul stat din lume care a fost alături de Armenia, recunoscându-i independența. Ziua pe care o sărbătorim azi ne amintește cât de îndelung a fost pregătită această posibilitate și câtă răspundere presupune împlinirea ei. Libertatea apărută de generațiile dinaintea noastră devine, pentru fiecare generație, libertatea pe care trebuie să știm să o folosim și să o transmitem mai departe.

Credință, cultură și libertate!